

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool - Sint-Johannaschool te Wommelgem

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	8185
	Instelling	Vrije Basisschool - Sint-Johannaschool Els CORLUIY
directeur		
adres		Torenstraat 30 - 2160 WOMMELGEM
telefoon		03-353.78.28
fax		03-354.21.75
e-mail		sint.johanna@skynet.be
website/URL		www.sint-johanna.be
	Bestuur van de instelling	105015 - VZW Sint-Johannaschool te WOMMELGEM
adres		Torenstraat 30 - 2160 WOMMELGEM
	Scholengemeenschap	119586 - Vrij Basisonderwijs Voorkempen te ZOERSEL
adres		Handelslei 72 - 2980 ZOERSEL
	CLB	114785 - Vrij CLB Voor - en Noorderkempen te BRASSCHAAT
adres		De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	07/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	17/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Marcella Vanderhenst
	Teamleden	Jan Speltincx Frank Verstraelen
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. HISTORIEK	5
2. TE REMEDIEREN TEKORTEN	5
3. ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	5
3.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	6
3.3 Lager onderwijs: muzische vorming	7
4. ADVIES	9
5. REGELING VOOR HET VERVOLG	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als een instelling bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 27/04/2010 tot 30/04/2010 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01/09/2011 moet de instelling kunnen aantonen dat de tekorten die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de instelling daarin is geslaagd.

2. TE REMEDIEREN TEKORTEN

kleuteronderwijs

wereldoriëntatie

lager onderwijs

wereldoriëntatie

muzische vorming

3. ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- Tijdens de doorlichting van april 2010 werd vastgesteld dat het aanbod van activiteiten waarin leerplandoelen wereldoriëntatie expliciet werden nagestreefd te beperkt was. De school besteedde bovendien te weinig aandacht aan de verticale opbouw en aan de evaluatie van dit leergebied. Een onduidelijke beleidsmatige aanpak hypothekeerde het welslagen van de verbeterwerking.
- Tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt dat de teamleden de visie en de concrete verwachtingen van het leerplan kennen en grotendeels realiseren. Naast een praktijktheoretisch kader van de koepel is het leerplan meer en meer het referentiekader voor het aanbod. Activiteiten worden meer doelbewust gepland vanuit de na te streven (leerplan)doelen. Bovendien wordt de volledigheid van het aanbod in kaart gebracht en later bijgestuurd indien nodig.
- De teamleden maakten afspraken over welke doelen in de vaste thema's van de verschillende leeftijdsgroepen worden vooropgesteld. Hierdoor vertoont het aanbod meer verticale samenhang. Bovendien zijn de afspraken over de ontwikkeling van het tijds- en ruimtebesef in de verschillende leeftijdsgroepen in de praktijk herkenbaar aanwezig. Dankzij het veelvuldig overleg kennen de teamleden beter het aanbod in de verschillende leeftijdsgroepen en bewaken ze gericht de volledigheid én de opbouw van het aanbod.
- In de meeste klassen krijgen kleuters een boeiend aanbod van activiteiten voor wereldoriëntatie. Uitdagende en gevarieerde materialen ondersteunen de realisatie van de vooropgestelde doelen.
- De evaluatie van het leergebied wereldoriëntatie is nog beperkt. De vorderingen van de kleuters worden nog minder gericht opgevolgd. Teamleden hebben een veeleer algemeen beeld over de mate waarin de kleuters de nagestreefde doelen verworven hebben. Er zijn prille aanzetten om via verschillende evaluatievormen te reflecteren op de vooropgestelde doelen.
- De teamleden ervaren de huidige beleidscontext als stimulerend en ondersteunend voor zowel hun werk met de kleuters als voor het verbeterproces voor wereldoriëntatie.
- Het team slaagde er in relatief korte tijd in om de verwachtingen van het leerplan grotendeels te realiseren. Dit gegeven, samen met de sterkere beleidsmatige aanpak,

geven voldoende vertrouwen in de verdere ontwikkelingskracht van het team om het verbetertraject voor wereldoriëntatie verder te zetten en stapsgewijs ook andere leergebieden op een gelijkaardige wijze te optimaliseren.

3.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- Tijdens de doorlichting van april 2010 gaf de praktijk te weinig garantie voor het realiseren van het leerplan. Het aanbod was niet volledig en de evaluatiepraktijk voor dit leergebied was weinig kwaliteitsvol. Bovendien ontbrak een daadkrachtige aansturing en opvolging van het verbetertraject.
- Tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt dat de teamleden beter de verwachtingen van het leerplan kennen. Met de bedoeling een zo volledig mogelijk aanbod te garanderen, investe(e)r(d)en ze veel tijd en energie in het in kaart brengen van het aanbod en het wegwerken van overlappingsen en hiaten. Tevens koppel(d)en de teamleden in groeiende mate hun onderwijsleeraanbod aan de leerplandoelen. Momenteel brengt het team het aanbod nogmaals in kaart om op het einde van dit schooljaar een nieuwe stand van zaken op te maken en eventueel bij te sturen.
- Uit een recente inventaris blijkt dat er alleszins een evenwichtig aanbod is voor de verschillende domeinen. Bovendien blijkt uit de documenten dat het team erin slaagt om de meeste leerplandoelen aan bod te laten komen.
- De voorbije periode lag de klemtoon van de verbeterwerking op het aantonen dat er een aanbod is voor vrijwel alle leerplandoelen. De teamleden stellen voor hun thema's en lessen een zeer groot aantal doelen voorop en concretiseren die in activiteiten. De doelenlijsten bevatten zowel doelen waarvoor een diepgaand aanbod wordt voorzien als doelen die een veeleer beperkte invulling krijgen. Het is voor teamleden vrijwel onmogelijk om alle vooropgestelde doelen doelgericht na te streven en te bereiken. In de praktijk vormen niet de doelen, maar de uitgewerkte activiteiten een houvast voor de teamleden. De praktijk kan aan doelgerichtheid winnen door meer klemtonen te leggen in het aanbod en door een beperkt aantal doelen bewuster te hanteren, zowel bij de voorbereiding als bij de uitvoering.
- De school is alert voor verwachtingen zoals de nieuwe eindtermen en leerplandoelen voor onder meer techniek. Nascholing en materialen ondersteunen de teamleden om gaandeweg nieuwe activiteiten op te zetten voor deze doelen. Voor de toekomst is de integratie van deze activiteiten techniek in de thema's voorzien.
- De school investeerde sterk in de uitbouw van goede praktijk met 'actief leren' en 'een variatie aan werk- en organisatievormen' als belangrijkste pijlers. Bij het uitwerken van activiteiten houden teamleden bewust rekening met deze verwachtingen. Uit de observaties tijdens de opvolgingsdoorlichting blijkt dat teamleden en leerlingen hiermee vertrouwd zijn.
- De evaluatie van het leergebied wereldoriëntatie is nog volop in ontwikkeling. Teamleden kregen voorbeelden aangereikt en doen ervaringen op met minder gekende evaluatievormen. De praktijk is nog heel divers. Wel wordt geregeld met kinderen gereflecteerd op het einde van de les en krijgen leerlingen kansen om hun appreciatie voor bepaalde activiteiten en werkvormen te uiten en om een oordeel te geven over onder meer algemene vaardigheden. De evaluaties die nagaan of de leerlingen de concrete domeinspecifieke doelen verworven hebben, zijn in een aantal leerjaren nog sterk kennis- en reproductiegericht. Het is voor een aantal teamleden nog een uitdaging om te evalueren of leerlingen ook verworven inzichten kunnen toepassen in nieuwe situaties en of ze domeinspecifieke vaardigheden ook effectief verworven hebben.
- Teamleden geven aan dat de verbeterwerking vooral de laatste tijd aan doelgerichtheid, effectiviteit en efficiëntie heeft gewonnen. Het actuele beleid slaagt

erin een goed evenwicht te vinden tussen aansturing met duidelijke verwachtingen, stimulering en effectieve ondersteuning. Meer dan voorheen neemt de school de verantwoordelijkheid op voor het eigen functioneren en voor de kwaliteitsverbetering van onder meer het leergebied wereldoriëntatie. Zo voorziet de school in de nabije toekomst een verdere bewaking van het aanbod en de optimalisering van de evaluatie- en rapporteringspraktijk voor dit leergebied.

- De gerealiseerde verbeteringen, de gedrevenheid van het team voor goede praktijk en de doordachte beleidsmatige aanpak vormen voldoende garanties voor een verdere optimalisering en kwaliteitsbewaking van het leergebied wereldoriëntatie.

3.3 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- Tijdens de doorlichting van april 2010 was de kennis van en de vertrouwdheid met de leerplannen voor muzische vorming zeer divers en kregen niet alle domeinen een aanbod conform de verwachtingen van de leerplannen. De evaluatie was beperkt uitgewerkt en teamleden waren weinig vertrouwd met passende evaluatievormen. Ook voor dit leergebied belemmerde een gebrek aan schoolinterne aansturing en opvolging het verbetertraject.
- Voor de optimalisering van dit leergebied volgde de school een enigszins ander traject dan voor wereldoriëntatie. Via duidelijke verwachtingen, vervat in een eenvoudige 'regel van drie', werden teamleden aangezet om dragende principes van het leerplan gaandeweg in hun praktijk te integreren. Alle teamleden hebben oog voor beschouwen en creëren en slagen erin activiteiten te organiseren voor de verschillende domeinen. Bovendien worden de activiteiten meer en meer gerelateerd aan doelen van een koepeligen document waarin domeinspecifieke doelen gerubriceerd worden onder overkoepelende doelen. Tijdens dit schooljaar inventariseren de teamleden voor welke doelen ze een aanbod realiseren om tegen juni een overzicht op schoolniveau te hebben. Deze inventaris zal de basis vormen voor verdere acties.
- De teamleden slagen erin de dragende principes van het leerplan te realiseren. De activiteiten zijn voldoende rijk en uitdagend. Aanvullend bij de klasactiviteiten zijn er muzische namiddagen gepland en ook bij de uitwerking van het schoolproject is er expliciet aandacht voor een aanbod voor alle domeinen van muzische vorming. Teamleden zien en gebruiken ook meer de muzische mogelijkheden die aangereikt worden in onder meer het onderwijsleerpakket voor Nederlands en benutten de kansen in activiteiten wereldoriëntatie.
- Sinds dit schooljaar investeert de school twee lestijden in de functie van een muzocoach, een teamlid met specifieke expertise voor dit leergebied. Teamleden kunnen bij haar terecht voor vragen, advies en materialen. Na een eerste evaluatie blijkt bij teamleden vooral een nood aan ondersteuning voor het correct interpreteren van de leerplandoelen, vooral voor muzikale opvoeding, en aan een duidelijke leerlijn. Dit wordt dan ook de opdracht van de coach voor de volgende periode.
- De school besteedde extra aandacht aan de invulling van de doelen media. De teamleden ontdekken meer en meer de mogelijkheden om activiteiten voor deze doelen te integreren in hun praktijk. Ook de aankoop van specifieke materialen geeft een extra impuls aan dit domein.
- Net zoals voor het leergebied wereldoriëntatie is de evaluatie van muzische vorming in de verschillende klassen nog zeer divers en wordt hiervoor nog een vervolgtraject voorzien. Momenteel wordt vooral gereflecteerd en feedback gegeven over algemene en attitudinale doelen. Teamleden zijn nog weinig vertrouwd met passende evaluatievormen voor meer domeinspecifieke doelen.
- Ook de optimalisering van het leergebied muzische vorming wordt beleidsmatig effectief en efficiënt aangestuurd, gestimuleerd en ondersteund. De school vat de

verbeterwerking vrij planmatig aan met doordachte acties, uitgezet in een traject in de tijd en geregelde evaluatie en bijsturing indien nodig.

- Net zoals voor wereldoriëntatie geeft de onderwijsinspectie de school het vertrouwen om voor het leergebied muzische vorming op eigen kracht het verbetertraject af te werken en de kwaliteit van dit leergebied te blijven garanderen en bewaken.

4. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van de tekorten zoals vermeld in punt 2 van dit verslag

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs, lager onderwijs.

5. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marcella Vanderhenst

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: